

Dnr: KS 2026/19

Avgränsning MKB

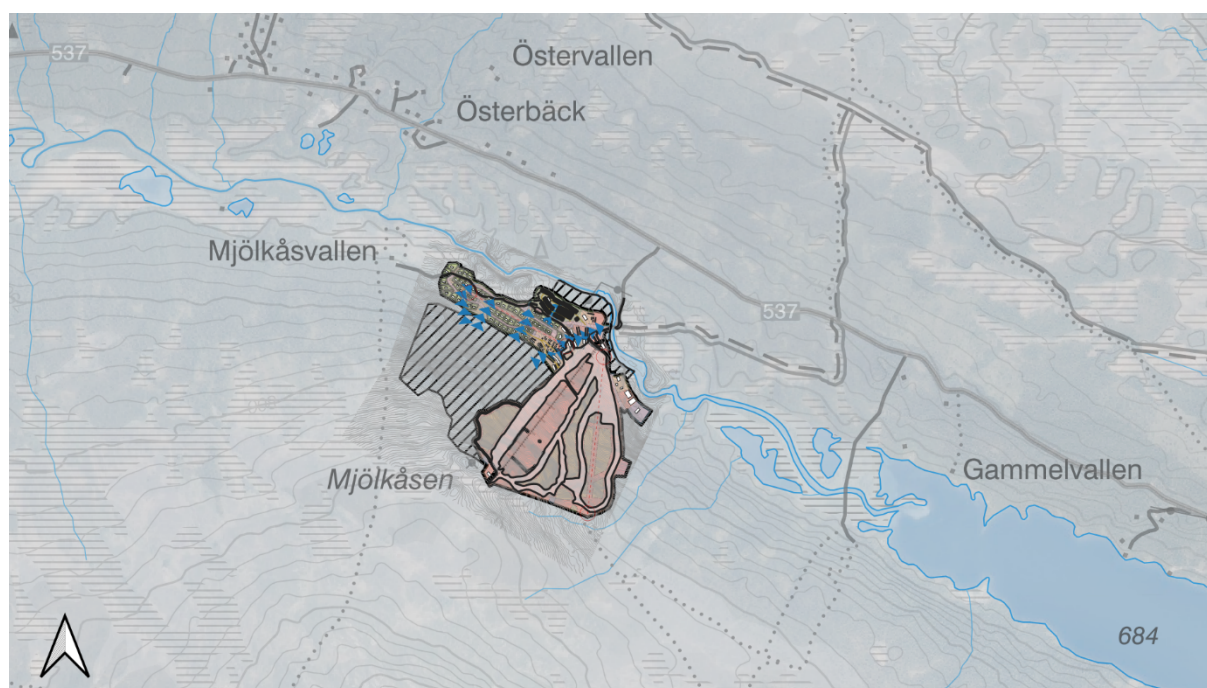
Detaljplan för Messlingen 3:134, Kappruet

Innehåll	
1 Inledning	3
2 Miljöbedömning	3
2.1 Behovsbedömning	3
2.2 Samråd	4
2.3 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)	4
3 Avgränsning	5
3.1 Tidsmässig	5
3.2 Geografisk	5
3.3 Saklig	5
4 Förutsättningar	6
4.1 Miljöförutsättningar	6
4.2 Planförhållanden	6
4.3 Riksintressen	6
5 Alternativredovisning	6
5.1 Nollalternativ	6
Skidanläggningens kapacitet	7
5.2 Studerade alternativ	10
Alternativ A: Detaljplan för Messlingen 3:134, antagen 2017, upphävd 2020	10
Planförslaget Alternativ B: Detaljplan för Messlingen 3:134, granskningshandling våren 2026	10
Alternativ C: Nyetablering av skidanläggning i andra delar i dalgången Mittådalen-Messlingen	11
6 Miljökonsekvenser	11
6.1 Rennäring	11
6.1.1 Påverkan rennäring	11
6.1.2 Påverkan, effekt och konsekvenser	11
6.1.3 Påverkan kumulativa effekter	11
6.1.3 Skyddsåtgärder	11
6.2 Naturmiljö	11
6.2.1 Påverkan naturmiljö	11
6.2.2 Påverkan, effekt och konsekvenser	11
6.2.4 Skyddsåtgärder	11
6.3 Skyddade arter (Artskydd)	11
6.3.1 Påverkan skyddade arter	11
6.3.2 Påverkan, effekt och konsekvenser	11
6.3.4 Skyddsåtgärder	11
7 Samlad bedömning och måluppfyllelse	11
7.1 Samlad bedömning	11
7.2 Riksintressen och miljö kvalitetsnormer	11
7.3 Beaktande av miljömål	11
8 Uppföljning	12
9 Referenser	12

1 Inledning

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en utveckling av Kappruets alpina anläggning med nya boendemöjligheter, nya servicefunktioner och en varierad bebyggelse med nya enskilda fritidshus, uthyrningsstugor och samlade byggrätter för lägenheter. Vidare är syftet att möjliggöra en ny anläggning för vatten- och avlopp. För att nå de nordvästra bostadsområdena planläggs för en ny släplift genom bebyggelsen, för att möjliggöra tomter med god koppling till skidanläggningen.

Planområdet avgränsas i norr av Mittån, i väst och öst av fastighetsgränsen. I söder avgränsas planområdet av den befintliga anläggningens tillståndsgivna och uppförda anläggning. Den omfattar i dag fem nedfarter och två liftar, samt i sydväst ett skidspår. Planförslaget omfattar idag endast mark norr om detta skidspår.

Figur 1. Jämförelse mellan planförslaget i granskningsomgång 3 och fyra. Området har minskat med 34 hektar.

2 Miljöbedömning

2.1 Behovsbedömning

När en ny plan ska upprättas ska den enligt lagstiftning genomgå en behovsbedömning där det bedöms om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Om planen antas medföra betydande miljöpåverkan ska den genomgå en miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt 6 kap MB ska upprättas, där den betydande miljöpåverkan som planens genomförande kan antas medföra identifieras, beskrivs och bedöms.

En genomfördes i maj 2026 vilket resulterade i denna bedömning:

Svea hovrätt fastställde 2020 att det fanns brister i det underlag som låg till grund för kommunens bedömningar i samband med antagandet och att kommunen inte tillräckligt tydligt beskrivit konsekvenserna för riksintresset för rennäringsen enligt 3 kap 6§ MB.

Av ovanstående undersökning är det tre miljöaspekter som pekar för att ett plangenomförande kan innebära en risk för betydande miljöpåverkan. För det första planeras för en skidbacke, vilket kan aktualisera behovet av en miljökonsekvensbeskrivning. Då det är en utvidgning av befintlig skidanläggning och regleringarna inom skidbackens område främst syftar till att skydda naturområden bedöms inte denna faktor enskilt utlösa behovet av en miljökonsekvensbeskrivning. Utöver detta kan påverkan på höga naturvärden, artskydd och påverkan på riksintresse rennärings aspekter som pekar mot att ett plangenomförande kan antas innebära risk för betydande miljöpåverkan.

Den samlade bedömningen i detta fall blir att den tidigare framtagna miljökonsekvensbeskrivningen behöver göras om och spegla det nya planförslaget från 2026. I samband med detta görs en miljöbedömning och avgränsning av MKB:n för att tydligare beskriva konsekvenserna av detaljplanens genomförande.

2.2 Samråd

Samråd är en viktig del av miljöbedömningsprocessen. Genom planprocessen har samråd, och tre separata granskningar genomförts. I samband med ett större omtag 2026, genomförs nu ett avgränsningssamråd med Länsstyrelsen för att avgöra vilka miljöaspekter som ska behandlas i MKB. Ett allmänt samråd om detaljplanen genomförs när detaljplaneförslag går ut på granskningsomgång 4. Den granskningen omfattar även samråd om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll.

2.3 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Miljökonsekvensbeskrivningen utgör det centrala underlaget inom miljöbedömningen och ska identifiera, beskriva och bedöma den betydande miljöpåverkan som ett planförslag. Syftet med en MKB är att säkerställa att relevanta miljöaspekter integreras i beslutsprocessen, så att en samlad bedömning kan göras av påverkan på människors hälsa, miljön och hushållningen med naturresurser.

Vidare är syftet att möjliggöra en samlad bedömning av effekter på människors hälsa och miljön. Arbetet med en miljökonsekvensbeskrivning ska integreras med den övriga planeringsprocessen för att på så sätt tidigt kunna identifiera konflikter mellan olika intressen samt att möjligheterna till att finna miljöanpassade lösningar ökar så att en hållbar utveckling främjas. Flera tekniska underlagsutredningar har tagits fram och utgör underlag till MKB.

3 Avgränsning

För att nå syftet med en miljöbedömning ska miljökonsekvensbeskrivningen behandla den mest betydelsefulla påverkan på människa och miljö som planens genomförande kan antas medföra. Inom ramen för en miljöbedömning skall därför innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen avgränsas, dels geografiskt och sakligt, dels tidsmässigt. Där påverkan på de olika aspekterna i en första bedömning kan te sig osäkert, tas dessa aspekter med för en fortsatt bedömning i miljökonsekvensbeskrivningen.

3.1 Tidsmässig

Miljökonsekvensbeskrivningen avser miljöeffekter som bedöms kunna uppstå vid genomförandet av planen och fram till år 2050. Då antas planen vara helt genomförd och de huvudsakliga konsekvenserna till följd av planen antas ha uppstått. Tiden för anläggnings- och byggarbeten förväntas bli fem år, från 2027–2031.

3.2 Geografisk

Miljökonsekvensbeskrivningens geografiska avgränsning omfattar planområdet, samt även det så kallade influensområdet, vilket avser det område där miljöeffekter kan uppstå. Influensområdets storlek är olika för olika miljöaspekter eftersom det varierar hur stort område det är som påverkas.

3.3 Saklig

Enligt miljöbalken ska MKBn innehålla en beskrivning av den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma. Den sakliga avgränsningen tar sin utgångspunkt ifrån behovsbedömningen för detaljplanen.

Följande miljöaspekter bedöms vara relevanta beakta inom ramen för MKB-arbetet:

- Rennäring
- Naturmiljö
- Skyddade arter (Artskydd)

Avgränsningen omfattar även påverkan på riksintresse för rennäring enligt 3 kap 4§.

4 Förutsättningar

Text kommer i MKBn

4.1 Miljöförutsättningar

4.2 Planförhållanden

4.3 Riksintressen

5 Alternativredovisning

5.1 Nollalternativ

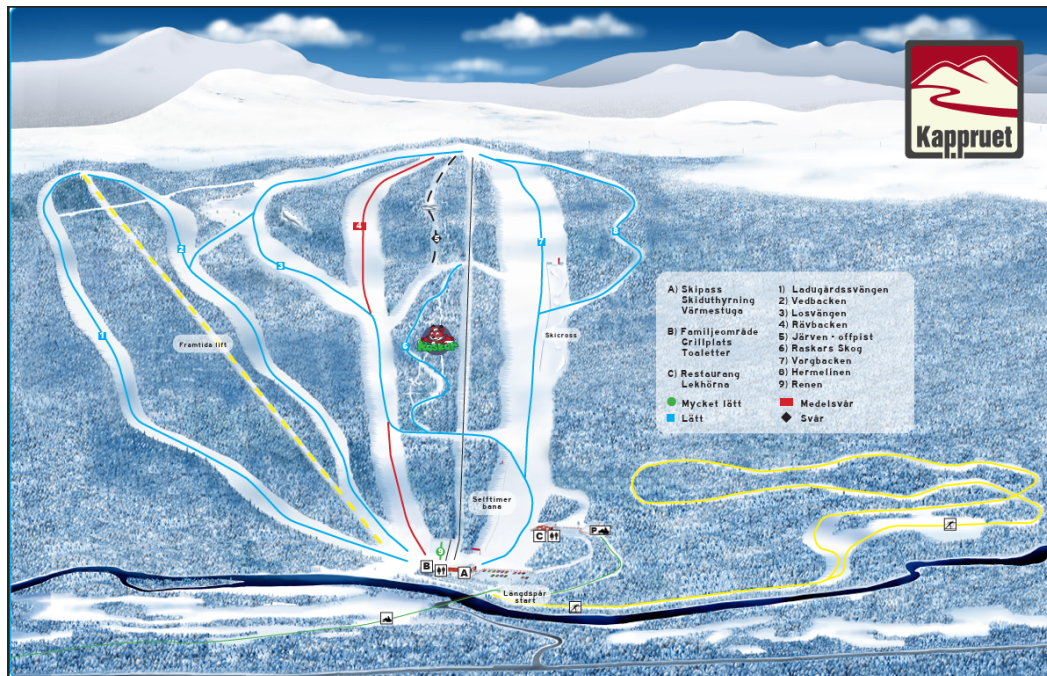
Nollalternativet är en beskrivning av de förhållanden som förväntas råda om detaljplanen inte antas. Beskrivningen av nollalternativet inkluderar den utveckling som kan förutses fram till 2050, eftersom det är den tidsavgränsning som har antagits för planen.

Om aktuellt planförslag inte antas kommer Kappruet som skidanläggning att fortsätta bedriva verksamhet med 9 tillståndsgivna nedfarter och en lift. Anläggningen kommer även att kunna expandera med ytterligare en lift som tidigare är tillståndsgiven enligt miljöbalken.

Nollalternativet innebär att planen inte genomförs och att inga nya byggrätter för boende tillkommer och att de som nyttjar skidanläggningen tar sig till och från anläggningen med bil dagligen.

Skidanläggningens kapacitet

För att bättre kunna bedöma konsekvenserna av detaljplanen har skidanläggningens kapacitet utretts.

Figur 2. Pistkarta från Kappruet

Anläggningen består idag av nedan backar:

Nummer	Namn	Färg (Svårighetsgrad)
1	Ladugårdssvängen	Blå
2	Vedbacken	Blå
3	Losvängen	Blå
4	Rävbacken	Röd
5	Järven (offpist)	Svart
6	Raskars skog	Blå
7	Vargbacken	Blå
8	Hermelinen	Blå
9	Reinen	Grön

Anläggningen har en befintlig knapplift av märket Poma. Knappliften tar en person per knapp och har en kapacitet att transportera ca 1000 personer per timme.

Enligt skidanläggningen hade de under säsongen 2025/2026 totalt ca 6222 skiddagar, där en skiddag definieras som en person som vistas en dag i anläggningen.

Maxnoteringen säsongen 2025/2026 var 240 skiddagar i anläggningen på en enskild dag, påskdagen, 5 april 2026.¹

Enligt anläggningen fluktuerar andelen skiddagar lite beroende på hur skidsäsongerna ser ut, inte minst om påsken infaller tidigt eller sent på säsongen. Men sett över en längre period är det ca 76 skiddagar i anläggningen per dag som ett medelvärde.

Samtliga skidgäster är daggäster och tar sig till/från anläggningen varje dag med bil.

Skidanläggningens designade kapacitet

Vid ny planläggning/design av nya skidanläggningar finns framräknade kapacitetssiffror som beror på terrängens lutning och backens storlek i hektar. Denna modell för kapacitetsbedömning är utformat av en amerikansk firma inom landskapsarkitektur och har använts flitigt världen över för utformning och kapacitetsbedömningar av liftar och nedfarter. I svensk kontext har metoden använts i Sälen, Åre, Idre och Branäs. I härjedalsk kontext har metoden använts vid utformningen av Vemdalen/Björnrike, Tännadalen, Ramundberget. Senast applicerades den i designen vid planläggningen av Hovde Syd, Vemdalskalet 2024.

Metoden innebär att en skidbacke med blå svårighetsgrad har en kapacitet på 54 skidåkare per hektar och en skidbacke med grön svårighetsgrad har en kapacitet på 37 skiåkare per hektar.²

¹ Kappruet, 2026-04-15

² Mountain Works 2022, Kapacitetsstudie Vemdalen

I nedan tabell sammanfattas de olika backarnas designade kapacitet:

Backens nummer	Backens namn	area (ha)	Skidåkare per hektar	Kapacitet (Skidåkare)
1	Ladugårdssvägen	4,131	56	231
2	Vedbacken	3,903	56	219
3	Losvängen	2,203	56	123
4	Rävbacken	3,784	37	140
7	Vargbacken	5,754	56	322
8	Hermelinen	0,409	56	23
Total kapacitet (skidåkare)				1059

I tabellen ovan har backe 5 och 6, inte tagits med, då de i huvudsak är offpistbackar, och således inte helt tillrättalagda nedfarter, vilket gör det svårt att beräkna backens storlek i hektar, då den inte är tillrättalagd.

Utifrån detta har skidanläggningen med dagens utformning en kapacitet på ca 1059 skidgäster per dag, men en faktisk beläggning på max 240 skidgäster säsongen 2025/2026, vilket indikerar att anläggningen idag har en överkapacitet på ca 820 skidgäster.

5.2 Studerade alternativ

Alternativ A: Detaljplan för Messlingen 3:134, antagen 2017, upphävd 2020.

Kommunen har studerat ett alternativ med en omfattande expansion av bebyggelsen kring Kappruet. Detta alternativ antogs 2017 var mer omfattande rent geografisk med sina ca 120 hektar, men även innehållsmässigt med 136 tomter, ca 1 450 bäddar, ett hotell, lägenheter, campinganläggning, serviceanläggningar, tre skidliftar och pistade nedfarter. Innehållet i denna detaljplan går att läsa i sin helhet genom tidigare dokument i planarbetet.

Detta alternativ upphävdes av Svea hovrätt på grund av bristande underlag.

Planförslaget Alternativ B: Detaljplan för Messlingen 3:134, granskningshandling våren 2026

Detta alternativ skickas ut på granskning 2026. Alternativet har arbetats fram efter inkomna synpunkter från Länsstyrelsen, naturskyddsföreningen och samebyn vid granskningen 2024.

Som underlag för det reviderade alternativet finns en artskyddsutredning med fokus på tretåig hackspett, tidigare framtagen naturvärdesinventering, dagvattenutredning, samt kompletterande dialog med samebyn och kompletterande rennärringsanalys.

Alternativet innebär en minskning från ca 120 hektar till 80 hektar jämfört med tidigare alternativ A. Exkluderas de 60 hektar som avser den befintliga skidanläggningen innebär planförslaget att ca 20 hektar ny mark får en ny markanvändning med bostäder, campingplats och centrumfunktioner för anläggningen.

Planområdesgränsen är begränsad utifrån den utredning av livsmiljöer för den tretåiga hackspetten som genomfördes under 2026. Planområdet har nu lokaliserats i utkanten av skogen med låga livsmiljövärden och påverkar enbart naturmark med lägre livsmiljövärden för arten. Denna avgränsning får även positiva effekter för andra miljöaspekter då mindre naturmark tas i anspråk, vilket är positivt för bevarandet av värdefull natur, men även för rennärringen då betesmark från exploatering och färre bostäder planeras.

För att skapa ett attraktivt område för skidanläggningen krävs istället att en ny lift anläggs inom bostadsområdet, som tar skidåkare från de västra delarna av planområdet till närmsta pist. Denna lift kommer ligga helt inom bostadsområdet och går inte över trädgränsen.

Alternativets detaljer har sedan styrts av genomförd dagvattenutredning som tydliggör de rinnstråk som ska bevaras för att säkerställa en hållbar dagvattenhantering. Dessa rinnstråk sammanfaller även med en fördjupad inventering av värdefulla träd som gjordes under 2025. Planförslaget undantar nu naturvärdesträd så som grankluster, grova tallar och enstaka äldre granar och björkar.

Planbeskrivningen innehåller en mer fördjupad beskrivning av de hänsyn som har tagits vid revideringen av planförslaget.

Alternativ C: Nyetablering av skidanläggning i andra delar i dalgången Mittådalen - Messlingen.

Andra områden är inte studerade i dalgången mellan Mitådalen och Messlingen för att etablera en ny skidanläggning. Detta då det inte finns andra områden utpekade i kommunens översiktsplaner och för att det skulle få en större omgivningspåverkan att ta jungfrulig mark i anspråk.

6 Miljökonsekvenser

6.1 Rennäring

6.1.1 Påverkan rennäring

6.1.2 Påverkan, effekt och konsekvenser

6.1.3 Påverkan kumulativa effekter

6.1.3 Skyddsåtgärder

6.2 Naturmiljö

6.2.1 Påverkan naturmiljö

6.2.2 Påverkan, effekt och konsekvenser

6.2.4 Skyddsåtgärder

6.3 Skyddade arter (Artskydd)

6.3.1 Påverkan skyddade arter

6.3.2 Påverkan, effekt och konsekvenser

6.3.4 Skyddsåtgärder

7 Samlad bedömning och måluppfyllelse

7.1 Samlad bedömning

7.2 Riksintressen och miljökvalitetsnormer

- Riksintresse för rennäring
- Riksintresse för naturvården och friluftslivet
- Miljökvalitetsnormer för vatten

7.3 Beaktande av miljömål

- Storslagen fjällmiljö

8 Uppföljning

9 Referenser

Härjedalens kommun
kommun@herjedalen.se

Samråd om avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning för detaljplan Messlingen 3:134, Kappruet i Härjedalens kommun

Kommunens ärendenummer: 2026/19

Beskrivning av ärendet

Härjedalens kommun samråder om avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för rubricerad detaljplan. Kommunen har genomfört en undersökning och bedömt att ett genomförande av planförslaget kan komma att innebära en betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning ska därför göras enligt reglerna i 6 kap. 9 § miljöbalken (1998:808).

Avgränsningssamråd har skett genom granskning av inkomna handlingar, genom ett fysiskt möte med kommunen den 16 juni 2026 samt detta yttrande.

Syftet med detaljplanen

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utveckling av Kappruets alpina anläggning med nya boendemöjligheter, nya servicefunktioner och en varierad bebyggelse med nya enskilda fritidshus, uthyrningsstugor och samlade byggrätter för lägenheter. Vidare är syftet att möjliggöra en ny anläggning för vatten- och avlopp.

Länsstyrelsens synpunkter på avgränsningen

Länsstyrelsen bedömer att kommunens avgränsning och MKB:ns struktur i huvudsak verkar rimliga och i linje med krav på strategiska miljöbedömningar. Länsstyrelsen instämmer i att naturvärden, artskydd och påverkan på område av riksintresse för rennärningen är miljöaspekter som behöver hanteras i kommande MKB.

Rennäring

Planområdet ligger i nära anslutning till åretruntmarkerna för Mittådalens sameby samt cirka 4 km ifrån utpekade riksintresseområden för rennäringen (Flatruet samt Anåfjället/Lillfjället) som båda huvudsakligen är belägna inom åretruntmarkerna.

Eventuella indirekta effekter från den planerade exploateringen under vårvinter, sommar och framförallt höst, sammanfaller tidsmässigt med de delar av året då det finns betydande antal renar i angränsande åretruntmarker samt inom riksintresseområdena. Ett ökat antal besökare i området under dessa perioder påverkar rennäringens förutsättningar negativt genom ökad mänsklig aktivitet som kan ge upphov till störd betesro.

Det är därför viktigt att kommande MKB beskriver effekterna av föreslagen exploatering under olika årstider och att hänsyn tas till trenden mot en ökande barmarkturism/sommarturism i området.

Naturvärden och artskydd

Länsstyrelsen instämmer att påverkan på naturmiljö och fridlysta eller skyddade arter är miljöfaktorer som kan motivera en betydande miljöpåverkan. Det är viktigt att i kommande MKB visa hur detaljplanen har anpassats ur ett artskyddsperspektiv. Även eventuella indirekta effekter på de naturvärden som finns i anslutning till planområdet behöver belysas. Länsstyrelsen ser positivt på att en utredning med fokus på tretåig hackspett har tagits fram och detaljplanen har anpassats till resultaten. Länsstyrelsen saknar dock en bedömning av aktualiteten av naturvärdesinventeringar gällande häckfåglar och rovfåglar då fågelinventeringarna gjordes 2013. Behovet av uppdatering av utredningarna framfördes även under granskningen av detaljplanen 2024.

Området ligger inom riksintresse för naturvård och av undersökningen framgår att hänsyn tagits till detta. De anpassningar och avvägningar som gjorts utifrån påverkan på naturvärden behöver i kommande handlingar beskrivs och relateras tydligare till de värdena som riksintresset skyddar.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av samhällsplanerare Jonna Grandics med arkitekt Massimo Cati som föredragande. Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.